

Maarakennus-, kivi- ja kaivosalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2022–2023

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta. Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017). Tätä tehtävää varten työelämätoimikunnilla on ollut käytössään seuranta-, arviointi- ja palautetietoa muun muassa Opetushallinnon tilasto-, ohjaus- ja säätelypalvelusta ja kansallisesta KOSKI-tietovarannosta. Vuoden 2022 suoritustiedot on annettu toimikuntien käyttöön vuoden 2023 keväällä. Tämän ajankohdan jälkeen KOSKI-dataan tehdyt oppilaitosten tekemät mahdolliset korjaukset eivät näy tässä tilannekuvassa. Sama koskee vuoden 2023 suoritustietojen tilastotietoja, jotka on poimittu KOSKI-tietokannasta 2024 alkuvuodesta. Tarkistetut suoritustiedot julkaistaan myöhemmin Opetushallinnon tilastopalvelussa Vipunen.fi -sivustolla. Tilannekuvassa käytetyt tiedot on poimittu KOSKI-tietokannasta suoraan siinä muodossa kuin oppilaitokset ovat ne ilmoittaneet. Tilastot voivat sisältää puutteellisia tai virheellisiä tietoja. Esimerkiksi teknisien syitten takia kaikki oppilaitosten omiin opintohallintojärjestelmiin kirjatut tiedot eivät ole siirtyneet KOSKI-tietokantaan oikein, jolloin tieto tilastoituu ”ei tietoa”/”ei ilmoitettu” -kohtien alle. Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvuissa koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia joko 2022 tai 2023 toimikunnalle toimitetun KOSKI-datan perusteella. Lähdemateriaalina on ollut esimerkiksi toimikuntien vierailukäyntiraportit, oikaisupyynnöt ja lausunnot.

Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritustiedot

	2022	2023	2022	2023
Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritukset	koko tutkinto	koko tutkinto	tutkinnon osat	tutkinnon osat
Kaivosalan perustutkinto	48	38	506	449
Kaivostyön osaamisala	9	22		
Rikastuksen osaamisala	6	14		
Ei tietoa	33	2		
Maanmittausalan perustutkinto	56	69	555	637
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	2 250	2260	26 621	26 699
Talorakennuksen osaamisala	1 769	1797		
Kivialan osaamisala	13	4		
Maarakennuksen osaamisala	22	11		
Maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala	417	422		
Kaksi osaamisalaa	1	2		
Ei tietoa	28	24		
Sukellusalan ammattitutkinto	15	8	82	57
Kaivosalan ammattitutkinto	11	40	67	88
Maanalaisen kaivoksen osaamisala	0	0		
Avolouhinnan osaamisala	9	40		
Ei tietoa	2	0		
Kivialan ammattitutkinto	14	5	38	14
Louhinnan osaamisala	0	0		
Asennuksen osaamisala	11	0		
Jalostuksen osaamisala	3	5		
Maanmittausalan ammattitutkinto	16	21	53	62
Maarakennusalan ammattitutkinto	131	161	924	1036
Maarakennuskoneiden käytön osaamisala	29	32		
Kalliorakentamisen osaamisala	2	11		
Asfalttoinnin osaamisala	12	16		
Ympäristötöiden osaamisala	4	2		

Verkostorakentamisen osaamisala	17	21		
Infra-alan kuljetusten osaamisala	5	4		
Pohjarakentamisen osaamisala	1	5		
Liikennealueiden ylläpidon osaamisala	5	0		
Ajoneuvonosturinkuljetuksen osaamisala	5	8		
Ei tietoa	51	62		
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	50	39	208	164
Yhteensä	2591	2641	29054	29206

Tutkintojen ja tutkinnon osien määrien kehitys

Koko tutkinnon suoritukset	koko tutkinto		muutos %
	2022	2023	
Kaivosalan perustutkinto	48	38	-21 %
Maanmittausalan perustutkinto	56	69	23 %
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	2 250	2260	0,4 %
Sukellusalan ammattitutkinto	15	8	-47 %
Kaivosalan ammattitutkinto	11	40	264 %
Kivialan ammattitutkinto	14	5	-64 %
Maanmittausalan ammattitutkinto	16	21	31 %
Maarakennusalan ammattitutkinto	131	161	23 %
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	50	39	-22 %

Tutkinnon osien suoritukset	tutkinnon osat		muutos %
	2022	2023	
Kaivosalan perustutkinto	506	449	-11 %
Maanmittausalan perustutkinto	555	637	15 %
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	26 621	26 699	0,3 %
Sukellusalan ammattitutkinto	82	57	-30,5 %
Kaivosalan ammattitutkinto	67	88	31 %
Kivialan ammattitutkinto	38	14	-63 %
Maanmittausalan ammattitutkinto	53	62	17 %
Maarakennusalan ammattitutkinto	924	1036	12 %
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	208	164	-21 %

Opiskelun tavoitteena tutkinnon osia / tavoitteena koko tutkinto tutkinnon osittain

Opiskelun tavoitteena koko tutkinto (tutkinnon osittain)	2022	2023	muutos %
Kaivosalan perustutkinto	493	434	-12 %
Maanmittausalan perustutkinto	550	623	13 %
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	24826	24750	-0,3 %
Sukellusalan ammattitutkinto	68	46	-32 %
Kaivosalan ammattitutkinto	67	80	19 %
Kivialan ammattitutkinto	32	12	-62,5 %
Maanmittausalan ammattitutkinto	52	62	19 %
Maarakennusalan ammattitutkinto	528	644	22 %
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	198	164	-17 %

Opiskelun tavoitteena tutkinnon osia (tutkinnon osittain)	2022	2023	muutos %
---	------	------	----------

Kaivosalan perustutkinto	13	15	15 %
Maanmittausalan perustutkinto	5	14	180 %
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	1795	1949	9 %
Sukellusalan ammattitutkinto	14	11	-21 %
Kaivosalan ammattitutkinto	0	8	
Kivialan ammattitutkinto	6	2	-67 %
Maanmittausalan ammattitutkinto	1	0	-100 %
Maarakennusalan ammattitutkinto	396	392	-1 %
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	10	0	-100 %

Pohdintoja

Tutkintojen ja tutkinnon osien määrien kehitys

Yli 90 prosentissa on ollut tavoitteena suorittaa koko tutkinto. Ajoneuvonosturin kuljettajan perusosaamisessa ja kuormausturin käyttöasennustyössä suoritetaan lähes kaikki pelkkänä tutkinnon osan tai osien suorituksina johtuen siitä, että tutkinnon osilla saadaan pätevyys käyttää kyseisiä laitteita. Maarakennusalan ammattitutkinnossa on havaittavissa kasvua tutkinnon ja tutkinnon osien suorituksissa.

Tutkintojen järjestäminen

Järjestämisluvut / Aktiiviset koulutuksen järjestäjät *

Tutkinto	Järjestämisluvut 2022	Järjestämisluvut 2023	Aktiiviset järjestäjät 2022	Aktiiviset järjestäjät 2023
Kaivosalan perustutkinto	48	48	4	4
Maanmittausalan perustutkinto	53	53	6	5
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	55	55	50	50
Sukellusalan ammattitutkinto	1	1	1	1
Kaivosalan ammattitutkinto	5	5	4	3
Kivialan ammattitutkinto	7	7	3	1
Maanmittausalan ammattitutkinto	5	5	1	3
Maarakennusalan ammattitutkinto	23	23	19	21
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	15	15	11	11
EI SISÄLLÄ SIIRTYMÄAJALLA OLEVIA TUTKINTOJA				

Pohdintoja

Muutokset tutkintojen järjestämisluvun määrässä / Tutkintojen järjestäminen sekä tutkintojen / tutkinnon osien suoritusten jakautuminen koulutuksen järjestäjien välillä

Työelämätoimikunnassa nähtiin huoli tähän asiaan liittyen. Kaivosalan- ja maanmittausalan perustutkinnossa järjestämislupia on enemmän kuin aktiivisia järjestäjiä.

Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritukset jakautuvat kattavasti koulutuksen järjestäjien välillä. Ei ole havaittavissa merkittävästi eroja. Kaivosalan koulutuksia järjestetään paljon Pohjois-Suomessa, koska siellä on kaivoksia.

Tutkintojen järjestämisen kattavuus maantieteellisesti ja kielellisesti

Tutkintoja järjestetään maanmittausalan perustutkinnossa 2 % ja rakennusalan perustutkinnossa 4 % ruotsin kielellä. Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja järjestetään 100 % suomen kielellä. Maantieteellinen kattavuus on hyvä. Tutkintoja järjestetään valtakunnallisesti.

Näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laatu

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen 2022

Tutkinto	työpaikka	oppilaitos	työpaikka ja oppilaitos	ei tietoa
Kaivosalan perustutkinto	19 %	38 %	13 %	30 %
Maanmittausalan perustutkinto	32 %	18 %	4 %	45 %
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	50 %	28 %	6 %	16 %
Sukellusalan ammattitutkinto		100 %		
Kaivosalan ammattitutkinto	28 %			72 %
Kivialan ammattitutkinto	92 %		3 %	5 %
Maanmittausalan ammattitutkinto	94 %	6 %		
Maarakennusalan ammattitutkinto	78 %	4 %	2 %	17 %
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	45 %	0,5 %	1 %	54 %

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen 2023

Tutkinto	työpaikka	oppilaitos	työpaikka ja oppilaitos	ei tietoa
Kaivosalan perustutkinto	31 %	30 %	26 %	13 %
Maanmittausalan perustutkinto	56 %	29 %	6 %	10 %
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	55 %	25 %	6 %	13 %
Sukellusalan ammattitutkinto	-	98 %	-	2 %
Kaivosalan ammattitutkinto	44 %	-	-	56 %
Kivialan ammattitutkinto	100 %	-	-	-
Maanmittausalan ammattitutkinto	97 %	2 %	-	2 %
Maarakennusalan ammattitutkinto	94 %	1 %	1 %	5 %
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	70 %	-	1 %	29 %

Ammatillisten tutkinnon osien kaksikantaisuuden toteutuminen arvioinnissa 2022 ja 2023*

Tutkinto	opettaja ja työelämän edustaja 2022	opettaja ja työelämän edustaja 2023	ei tietoa 2022	ei tietoa 2023
Kaivosalan perustutkinto	48 %	34 %	7 %	8 %
Maanmittausalan perustutkinto	57 %	68 %	9 %	5 %
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	57 %	64 %	7,5 %	6 %
Sukellusalan ammattitutkinto	1 %	3,5 %	-	-
Kaivosalan ammattitutkinto	97 %	100 %	3 %	
Kivialan ammattitutkinto	74 %	100 %	5 %	
Maanmittausalan ammattitutkinto	100%	98 %	-	2 %
Maarakennusalan ammattitutkinto	90 %	95 %	7 %	3 %
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	81 %	76 %	16 %	23 %

*luvuissa ei ole mukana yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet eikä tunnustetut tutkinnon osat

Opiskelijapalautteen keskiarvot* (päätökysely)

Tutkinto	keskiarvo näyttö 2022	keskiarvo näyttö 2023	keskiarvo kaikista kysymysryhmistä 2022	keskiarvo kaikista kysymysryhmistä 2023
Kaivosalan perustutkinto	4,2	4,3	4,0	4,1
Maanmittausalan perustutkinto	4,7	4,6	4,3	4,3
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	4,3	4,4	4,1	4,1
Sukellusalan ammattitutkinto	4,3	-	4,1	-
Kaivosalan ammattitutkinto	-	4,2	-	3,5
Kivialan ammattitutkinto	-	-	-	-
Maanmittausalan ammattitutkinto	4,9	4,9	4,4	4,2
Maarakennusalan ammattitutkinto	4,6	4,7	4,3	4,4
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	4,7	4,7	4,3	4,4

* Arviointiasteikko 1-5

Työpaikkakysely 2022–2023*

Tutkinto	keskiarvo 2022	keskiarvo 2023
Kaivosalan perustutkinto	3,4	4,2
Maanmittausalan perustutkinto	4,3	4,3
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	4,0	3,9
Sukellusalan ammattitutkinto	-	-
Kaivosalan ammattitutkinto	-	3,5
Kivialan ammattitutkinto	5,0	4,3
Maanmittausalan ammattitutkinto	4,6	4,9
Maarakennusalan ammattitutkinto	4,2	4,5
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	3,9	3,4

* Arviointiasteikko 1-5

Työpaikkaohjaajakysely 2022–2023*

Tutkinto	keskiarvo 2022	keskiarvo 2023
Kaivosalan perustutkinto	3,4	3,9
Maanmittausalan perustutkinto	4,3	4,2
Rakennusalan perustutkinto (sis. koko rak.pt)	4,0	4,0
Sukellusalan ammattitutkinto	-	4,8
Kaivosalan ammattitutkinto	3,5	4,4
Kivialan ammattitutkinto	4,7	4,8
Maanmittausalan ammattitutkinto	4,7	4,2
Maarakennusalan ammattitutkinto	4,5	4,5
Maarakennusalan erikoisammattitutkinto	4,1	-

* Arviointiasteikko 1-5

Pohdintoja

Opiskelija- ja työelämäpalaute

Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakyselyn pohjalta työelämätoimikunta on tehnyt havaintoja, että isoissa yrityksissä työpaikkaohjaus toimii hyvin, mutta pienemmissä yrityksissä työpaikkaohjaaminen on haasteellisempaa.

Kaksikantaisuuden toteutuminen

Sukellusalalla kaksikantaisuuden toteutuminen on ollut todella alhainen, jossa arvioinnista ovat päättäneet opettaja ja työnantajan/työelämän edustaja. Voisiko tämä kertoa siitä, että sukellusalan ammattitutkinnon arviointeja tehdään pääasiallisesti oppilaitoksessa?

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

Tilastointiongelmia on edelleen havaittavissa. Tilastojen mukaan ei tietoa kohta näyttäytyy kaivosalan perus- ja ammattitutkinnossa, maanmittausalan perustutkinnossa sekä maarakennusalan erikoisammattitutkinnossa edelleen isona.

Näyttöympäristöt ja niiden soveltuvuus osaamisen osoittamiseen, Perustelut oppilaitoksissa järjestettävälle näytöille

Näytössä arvioitavia asioita ei ole mahdollista tehdä työmaolosuhteissa tai näyttöä voi joutua odottamaan kohtuuttoman kauan, esimerkiksi huoltoon liittyvää osaamisen osoittamista. Näyttöjen täydentäminen oppilaitoksessa voi tulla kyseeseen, jos tutkintojen järjestäminen keskeytyy työpaikalla. Voi olla hankala järjestää näyttöä työpaikalla aikataulusyistä, joten näyttö järjestetään oppilaitoksessa. Työelämätoimikunta pitää tärkeänä, että työmaalla toteutuu kaksikantaisuus. Sukellusalalla kaksikantaisuuden toteutuminen on ollut todella alhainen, jossa arvioinnista ovat päättäneet opettaja ja työnantajan/työelämän edustaja. Voisiko tämä kertoa siitä, että sukellusalan ammattitutkintoja tehdään pääasiallisesti oppilaitoksessa?

Yleistykset oikaisupyynnöistä

Työelämätoimikunnalla ei ole ollut yhtään oikaisupyyntöä käsiteltävänä vuoden 2022-2023 aikana.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmien tilanne

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat on tehty tutkintokohtaisesti sekä ohjeita noudattaen.

Henkilökohtaistamisen toteutuminen käytännössä

Henkilökohtaistaminen on toteutunut hyvin vierailukäynneillä.

Kehittämiskohteet järjestäjien toiminnassa toimikunnan näkemyksen mukaan

Tiivis työelämäyhteistyö sekä näyttöihin tehtävä dokumentointi.

Pyrkiä integroimaan yhteiset tutkinnon osat ammatillisten tutkinnon osien näyttöihin.

Hyvä näyttöjen dokumentointi muun muassa kirjallinen suorittajakohtainen arviointien yhteenveto.

Oppilaitoksella on runsas työmaaverkosto.

Tutkintojen perusteiden ja tutkintorakenteen toimivuus

Pohdintoja

Tutkinnon perusteiden työelämävastaavuus ja kokemukset tutkinnon perusteiden toimivuudesta

Tutkinnon perusteet vastaavat hyvin työelämäntarpeisiin. Valinnaisia vaihtoehtoja on riittävästi tarjolla.

Koulutussisältöjä tulisi tiivistää enemmän kyseisessä olevassa tutkinnossa tarvittaviin aineisiin. Yleissivistävien aineiden osuutta tulisi vähentää. Koulutusaikoja tulisi lyhentää varsinkin toisen asteen koulutuksen tutkinnoissa.